

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Miljødirektoratet

Dato: 12.06.2024
Deres ref: 24/3127 (KDD 24/1027-1)
Vår ref: 24/00456

NIBIO
Postboks 115, 1431 Ås
Tlf: 406 04 100
post@nibio.no
nibio.no

Org. nr: 988 983 837

Høringsuttalelse – forslag til nye statlige planretningslinjer for klima og energi

Vi viser til Kommunal- og distriktsdepartementets brev av 13. mars 2024 med invitasjon til å gi uttalelse til forslag til reviderte statlige planretningslinjer (SPR) for klima og energi.

Det følger av NIBIO's rolle som forskningsinstitutt at vi ikke har kommentarer til de politiske prioriteringene som uttrykkes i planretningslinjene. NIBIO har imidlertid ansvar for forskning, ressurskartlegging og formidling av kunnskap om landets arealressurser og klimagassregnskapet for skog- og arealbrukssektoren. Slik kunnskap er avgjørende for oppfølging av både de statlige retningslinjene for klima og energi, og for arealbruk og mobilitet.

Revisjonen av de to statlige planretningslinjene har blitt sett i sammenheng, og retningslinjene supplerer hverandre. Dette er nærmest en forutsetning for samordnet planlegging av arealbruk for vern, bærekraftig samfunnsutvikling, samt klima- og energiltak.

De reviderte planretningslinjene forutsetter at arealbruksendringer begrenses så mye som mulig for å ivareta både vern av natur, produktive jordbruksarealer, beiter og viktige landskapsverdier. Samtidig skal det utvikles effektiv og trygg transport kombinert med gode bomiljøer i byer, tettsteder og på landsbygda. Dette innebærer at en rekke arealbrukskonflikter må håndteres, både mellom bruk og vern, og mellom ulike former for næringsmessig utnyttelse.

Planleggingen skal samtidig bidra til å redusere klimagassutslipp, ivareta kulturmiljø og å hindre at dyrket mark, natur-, villrein- og friluftsområder og karbonrike arealer bygges ned. Selv med visjoner om mer restriktiv politikk for arealbruksendringer, vil noe areal fortsatt bli omdisponert. Det avskoges også store arealer årlig i Norge. Kunnskap om skogarealenes helhetlige betydning for både tømmerproduksjon, karbonopptak og lagring, og som levested for biologisk mangfold, er avgjørende for å kunne følge opp SPR for arealbruk, men også for klima og energi.

Mer spesifikke utfordringer er knyttet til betydningen av forvaltning av myr og andre karbonrike arealer for utslipp av klimagasser. Kunnskapen om myr er mangelfull, og dersom et forbud mot

NIBIO

nedbygging skal inngå i SPR og eventuelt også lovfestes, forutsetter dette et vesentlig forbedret kunnskapsgrunnlag.

Punktet om klimatilpasning i SPR for klima og energi er ikke endret. Vi vil likevel påpeke at det nylig er publisert rapporter som påpeker behovet for i større grad å se klimatiltak for tilpasning og utslippsreduksjoner mer i sammenheng. Dette gjelder ikke minst tiltak knyttet til bruk og forvaltning av jord- og skogbruksarealer.

NIBIO vil understreke betydningen av et godt og tilgjengelig beslutningsgrunnlag, jf SPR for arealbruk og mobilitet punkt 6. De krav som stilles her, kunne med fordel vært innarbeidet med like stor tydelighet i SPR for klima og energi. Det er behov for sterk samordning, standardisering og kvalitetssikring av datagrunnlaget. Formidlingsløsningene bør videre sikre god tilgjengelighet og lav brukerterskel for å ta i bruk kunnskapen. Dette er også viktig for å kunne identifisere synergier, samt målkonflikter som oppstår i arealplanleggingen og som kan bli ytterligere krevende med de økte ambisjonene som de reviderte SPR formidler.

Med vennlig hilsen

Per Stålnacke

Forskningsdirektør, NIBIO